

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ

BOLGÁR HÍREK

04/05 · 2021

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

Най-светлият български празник · A legszebb bolgár ünnep

Иван Мицов Йорданов с награда Pro Cultura Minoritatum Hungarie · Pro Cultura Minoritatum Hungarie díjat kapott Micov Jordanov Ivan

Българска чешма в Обуда · Bolgár ivókút Óbudán

НАЙ-СВЕТЛИЯТ БЪЛГАРСКИ ПРАЗНИК

На 30 май в двора на Българския православен храм „Св.св. Кирил и Методий“ в Будапеща отпразнувахме Деня на българската просвета, култура и на славянската писменост.

Тази година той беше по-особен от всички досега, но затова много очакван, изпълнен с възлението, че отново сме заедно, изпълнени с много емоции и усещане за свобода. Разбира се празникът се състоя при спазване на всички наредби, свързани с коронавирус, с които бяхме длъжни да се съобразим. Най-важното обаче

беше, че отново бяхме заедно, за да се видим, да поприказваме, което навярно беше едно от най-ценните неща в този ден. От името на Българското републиканско самоуправление, Дружеството на българите в Унгария и Столичното българско самоуправление бяха поздравени всички учители, дейци на културата и изкуството – художници, сценографи, артисти, музиканти, режисьори, певци, писатели, поети, преводачи, които работят за общността. На тези, които отварят очите на децата ни за света, откриват им нови хоризонти и ни гаряват със смисъл и красота.

Приветствие поднесоха г-н Христо Полендаков, извънреден и пълномощен посланик на Република България в Унгария и господин Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление.

Радостно беше, че Българското републиканско самоуправление връчи Награда за март на г-р Мария Николаева за принос в опазването и обогатяването на културата и идентичността на българите в Унгария. Наградата беше присъдена през март, но поради пандемията нямаше възможност да ѝ бъде връчена лично.

Учениците от Българското училище за роден език в Будапеща и училищата в Залавар и Шармелик изнесоха прекрасна и професионално подготвена програма. Поради пандемията тази година имаше предимно индивидуални изпълнения.

Заслужава да споменем имената на Нюка Пап, Валерия Будаи, Ага Раги Попова, Лорин Руза, Елена Мещер, Алекс Раги Попов, Ангелика Луна и Мира Луна, Явор Мате Рожич, Емма Мещер, Ага Пиетрон, Богдан Барноцки и Лили Пап за техните силни и убедителни изпълнения на стихотворения и песни, които предизвикаха възторжени емоции сред публиката. Имаше и доста сълзи от възлнение, които се появиха в очите на зрителите още при първата песен „Я кажи ми облаче ле бяло“ в изпълнение на Нюка Пап и не спряха до последната песен „Брала мома ружа цвете“ изпълнена от двете сестри – Нюка и Лили Пап. Прекрасен букет от стихотворения и песни, поднесен от прекрасни деца, прекрасни ученици, които превърнаха своите изпълнения в истинска визитна картичка на нашето Българско училище за роден език, в което наистина заслужава да запишем децата си.

Прекрасна беше и програмата на учениците от училищата в Шармелик и Залавар. Възлнуващо беше да чуем в тяхно изпълнение Химна на Кирил и Методий на български и на унгарски.

Разбира се, празникът нямаше да бъде празник без трите танца на детския танцов състав „Росица“, с които ни се искаше да полетим.

Прекрасно настроение в празника внесе оркестър „Т’Ракия“.

Не забравихме да отбележим и Деня на детето. Децата получиха за подарък кукленото представление на Малко театро „Приказка с ръчички“, което се оказа подходящо за всички деца от една до седемдесет и седем години. Малчуганите се включиха с удоволствие в сцените на представлението, което се състоя в храма, за да може на спокойствие и тишина да потънат в магията на приказката. След това всяко дете получи по една двуезична книжка, издадена от Фондация Про скола булгарика и по една морена, донесена специално за случая от България.

Дружеството на българите в Унгария и Столичното българско самоуправление се погрижиха за много игри и развлечения, които изпълниха двора с детски смях.

Въпреки ограниченията се постарахме празникът да стопли сърцата на всички и да ни накара да се усмихнем след месеците на затвореност и изпитание.

A LEGSZEBB BOLGÁR ÜNNEP

Május 30-án a Szent Cirill és Szent Metód bolgár pravoszláv templom udvarán megünnepeltük a bolgár oktatás, kultúra és a szláv írásbeliség napját.

Idén ez az ünnep más volt, mint a korábbi években, éppen ezért nagy várakozás előzte meg, tele izgalmal, hogy ismét együtt lehetünk, érzelmekkel és szabadságérzettel telve. Megülésére természetesen minden, koronavírussal kapcsolatos előírás betartása mellett került sor. A legfontosabb azonban az volt, hogy ismét együtt lehetünk, találkozhattunk, csevegthetünk, ami talán a legértékesebb dolgok egyike volt ezen a napon. A Bolgár Országos Önkormányzat és a Magyarországi Bolgárok Egyesülete köszöntött minden tanárt és mindenkit, aki a kultúra és a művészet terén tevékenykedik – festőművészeket, díszlet- és jelmeztervezőket, színészeket, zenészeket, rendezőket, énekeseket, írókat, költőket, fordítókat, akik a közösségért dolgoznak. Akik felnyitják gyermekeink szemét a világra, új távlatokat nyitnak meg előttük és értelemmel és szépséggel ajándékoznak meg minket.

Köszöntő beszédet mondott Hriszto Polendakov, a Bolgár Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke.

Örömteli volt, hogy a Bolgár Országos Önkormányzat immár személyesen adhatta át a Március 3-a díjat dr. Nikolaeva Mariának a magyarországi bolgárok kultúrája és identitása megőrzéséhez és gazdagításához való hozzájárulásáért. E díj még márciusban került odaítélésre, de a pandémia miatt nem volt lehetőség személyesen átadni.

A budapesti Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola, valamint a sármelléki és a zalavári iskola diákjai csodálatos, professzionálisan előkészített műsort adtak elő. A járvány miatt idén elsősorban egyéni műsorszámokat láthattunk.

Meg kell említeni Pap Nika, Budai Valéria, Radi Popova Ada, Ruga Lorin, Mester Elena, Radi Popov Alex, Lupa Angelika és Lupa Mira, Rozsics Jávor Máté, Mester Emma, Pietron Ada, Barnóczy Bogdan és Pap Lili nevét erőteljes és meggyőző szavaltukért és éneklésükért, mellyel nagy hatást gyakoroltak a közönségre. A meghatottság könnyei már az első népdalnál, a Pap Nika által előadott "Ja kazsi mi oblacse le bjalónál" kicsordultak, s nem álltak el az utolsóig, a "Brala moma ruzsa cvetéig", melyet a Pap nővérek, Nika és Lili énekeltek el. Csodás vers- és zenecsokrot kaptunk csodás diákoktól, akiknek fellépése révén a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola letette a névjegyét mint olyan intézmény, melybe megéri beírni gyermekeinket.

Csodálatos volt a sármelléki és a zalavári iskola diákjainak műsora is. Izgalmas volt az ő előadásukban hallgatni Cirill és Metód himnuszát bolgár és magyar nyelven.

Természetesen az ünnep nem lett volna az igazi a Roszica gyermek néptáncgyűttes három tánca nélkül, melyek láttán kedvünk lett volna szárnyra kelni.

Remek hangulatot teremtett az ünnepre a T'Rakija zenekar.

Természetesen nem feledkeztünk meg a gyermeknapról sem. A gyerekek a Malko Teatro *Kézenfekvő mese* című bábelőadását kapták ajándékba, mely, mint kiderült, egytől kilencvenkilenc éves korig minden gyereknek ajánlott. Az apróságok élvezettel kapcsolódtak be a darab különböző jeleneteibe, melyek a templomban kerültek előadásra, hogy csendben és nyugalomban elmerülhessenek a mese varázsában. Utána minden gyerek egy, a Pro Schola Bulgarica Alapítvány által kiadott kétnyelvű mesekönyvet, valamint Bulgáriából külön ez alkalomra rendelt Morena nápolyit kapott ajándékba.

A Magyarországi Bolgárok Egyesülete és a Fővárosi Bolgár Önkormányzat számos játékról és mókáról gondoskodtak, melyek révén az udvar gyermeknevetéssel telt meg.

A korlátozások ellenére igyekeztünk, hogy az ünnep mindnyájunk szívét felmelegítse és a bezárt-ság és megpróbáltatás hosszú hónapjai után mosolyt csaljon az arcunkra.

БЪЛГАРСКА ЧЕШМА В ОБУДА

„Вятър замита стъпките ни – първо страстите, после времето ни поглъща. Съгради се тази чешма, защото камъкът е по-траен от нас, а водата вечна” — Надпис, издялан върху каменна плоча, която се съхранява в Етнографския комплекс „Етѐра”

На 29 май на площад „Йенѐ Хелтаи“ беше осветена чешма, съградена по инициатива на Българско самоуправление в Обуда. Проектът е дело на скулптора Огнян Кожухаров. Чешмата увековечава паметта на българските градинари, част от имената на които са изписани върху каменна плоча на самата чешма.

Официални гости на празника бяха негово превъзходителство г-н Христо Полендаков, извънреден и пълномощен посланик на Република България в Унгария, г-н г-р Ласло Киш – кмет на Обуда, г-н Данчо Мусев – прегсегател на Българското републиканско самоуправление, г-н Симеон Варга – застъпник на българите в унгарския парламент и прегсегател

ли на българските самоуправления в столицата.

В своето приветствено слово г-н Иван Караулиев, прегсегател на Българското самоуправление в Обуда, се спря и върху историята на българското градинарство в този район на столицата.

Чешмата беше осветена от архимандрит Атанасий и отец Танчо.

Кулминация на празника беше изпълнението на гетски танцов ансамбъл Росица.

BOLGÁR IVÓKÚT ÓBUDÁN

„A szél elsöpri nyomainkat – előbb a szenvedélyek nyelnek el, majd az idő. E kút azért épült, mert a kő tartósabb, mint mi vagyunk, a víz pedig örök.” — Egy, az Etari Etnográfiai Komplexumban őrzött kőlapra vésett felirat

Május 29-én a Heltai Jenő utcában a III. Kerületi Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat kezdeményezésére épült ivókutat szentelték fel. A tervezés Kozsuharov Ognjan szobrászművész munkája. A kút a bolgár kertészeknek állít emléket, akik

egy részének neve magán a kút emléktábláján is olvasható.

Az ünnepélyes alkalom hivatalos vendégei öccellenciája Hriszto Polendakov, a Bolgár Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, dr. Kiss László, Óbuda polgármestere, dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke, Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló és a fővárosi bolgár önkormányzatok képviselői voltak.

Üdvözlő beszédében Karailiev Iván, az Óbudai Bolgár Önkormányzat elnöke kitért a bolgárkertészet történetére a főváros e kerületében.

Az ivókutat Atanaszj archimandrita és Tancso atya szentelte fel.

Az ünnepség csúcspontja a Roszica gyermek táncgyűttes fellépése volt.

ИВАН МИЦОВ ЙОРДАНОВ С НАГРАДА PRO CULTURA MINORI- TATUM HUNGARIE

На 17 май в обновения Български културен гом бяха връчени наградите Pro Cultura Minoritatum Hungariae за 2021 година. Отличени бяха 13 личности и организации. Наградите са призвание за тяхната дейност за запазване на културата на националностите в Унгария. В празничната програма бяха включени изпълненията на Аги Херцку и Никола Паров, както и на Швабския оркестър от Дунабогдан.

В своята празнична реч отговарящият за националностите в Унгария министър без портфейл, вицепремиерът Жолт Шемен, заяви, че националностите притежават и развиват уникална ценностна система, която единствено те могат да съхранят и предават по-нататък.

„Мисията на националностите в Унгария е да останат верни на своето уникално наследство, да го запазят и предадат по-нататък, защото това е ценност, която само те могат да дадат на нацията майка, на унгарската държава и на човечеството изобицо“ – каза той.

Наградата, основана от Унгарският културен институт през 2005 година, миналата година стана част от професионалните отличия на заместник министър-председателя. По традиция тя се връчва на личности или организации, които се отличават с активната си дейност в средите на националностите в Унгария за опазването и развитието на рогната си култура, като с това допринасят за съжителството на различните народи в Карпатския басейн.

Отличията бяха връчени от Жолт Шемен и от Миклош Шолмес, гържавен секретар при кабинета на министър-председателя, отговарящ за връзките с църквата и етническите общности. По случай световния ген на културното многообразие, диалог и развитие, като призвание за активната си дейност в областта на култура-

та, с награда Pro Cultura Minoritatum Hungariae бе отличен Иван Йорданов Мицов, за изключителните си заслуги за запазване на църковните песнопевчески традиции в българската православна общност в Унгария. Музикалният творец е роден в България. След заселването си в Унгария бързо се включва в живота на българската колония. Като гуховен човек, организира хор за църковни песнопения към българската църква и се превръща в негов стожер.

Поздравления за отличието!

PRO CULTURA MINORI- TATUM HUNGARIE DÍJAT KAPOTT MICOV JORDANOV IVAN

Május 17-én átadták az idei Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjakat a felújított Bolgár Művelődési Házban. A magyarországi nemzetiségek kulturájáért végzett tevékenységek szakmai elismerésében 13 személy, illetve szervezet részesült. A díjátadó műsorában fellépett Herczku Ági és Nikola Parov, valamint a Dunabogdányi Svábzenekar.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, nemzetiségekért is felelős tárca nélküli miniszter az ünnepségen arról beszélt, a nemzetiségek olyan sajátos értékzsgadagságot képviselnek, hordoznak és művelnek, amit csak és kizárólag ők tudnak művelni, átadni.

„A magyarországi nemzetiségek küldetése az, hogy legyenek híek saját, egyszeri, megismételhetetlen örökségükhöz, ezt őrizzék és adják tovább, mert ez az az érték, amit csak ők tudnak adni anyanemzetüknek, a magyarságnak és az egyetemes emberiségnek” – fogalmazott.

A Magyar Művelődési Intézet által 2005-ben alapított díj az elmúlt évben a miniszterelnök általános helyettesének szakmai elismerései közé került. A díj korábbi hagyományait megőrizve olyan személynek vagy szervezetnek adományozható, aki vagy amely a Magyarországon élő nemzetiségek körében az

anyanyelvi kulturális örökség megtartásáért, fejlesztéséért, valamint a nemzetiségi közművelődés és kultúra területén végzett kimagasló tevékenységével hozzájárult a Kárpát-medence népeinek együttéléséhez.

Az elismeréseket Semjén Zsolt és Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára adta át. A kulturális sokszínűség, párbeszéd és fejlődés világnapja alkalmából, a nemzetiségi közművelődés és kultúra területén végzett kimagasló tevékenysége elismeréseként Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjat kapott Micov Jordanov Iván, a hazai bolgár vallási közösségben és az egyházzenei életben végzett kiemelkedő munkájáért. A bolgár származású zeneművész hazánkba törtéző letelepedése után hamar beilleszkedett a bolgár kolóniába. Vallásos emberként megszervezte a templomi kórust, felekezete oszlopos tagjává vált.

Gratulálunk a díjhoz!

ВРЕМЕ ЗА СБОГУВАНЕ

Всяко начало си има своя край, но след този край предстои нещо ново и вълнуващо. Учениците от Българско училище за роден език извървяха своя път, който не беше никак лесен. Децата пораснаха пред очите на учителките, малките крачета, които прекрчаваха прага на сградата, сега вървят с големи стъпки към своите цели. Ученолюбиви, усмихнати, безупречни... Това са те – учениците на нашето училище.

A BÚCSÚ IDEJE

Minden kezdet után eljön a vég is, de ezt a befejezést valami új és izgalmas dolog követi. A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola diákjai végigjárták útjukat, mely egyáltalán nem volt könnyű. A gyerekek tanárnők szeme láttára nőttek fel, az apró lábacsák, melyek annak idején átlépték az épület küszöbét, most nagy léptekkel haladnak céljaik felé. Szorgalmasak, mosolygósak, kifogástalanok... Ezek ők – iskolánk diákjai.

NIKOLOV TEODOR
 azok közé a diákok közé tartozik, akikre mindig lehet számítani, ha irodalmi pályázaton vagy szavalóversenyen való részvételtől van szó. Ha meg kell írni vagy fel kell olvasni valamit, rövid határidővel, de úgy, hogy szép és értékes legyen, ő az, aki megbízhatóan megbirkózik a feladattal. Erős jellem, s ez a munkáin is látszik, melyekben hű marad önmagához, távol tartja magát a közhelyektől, sablonoktól és idegen behatásoktól!

Sokszor végzett dobogós helyen a Bolgár Gyerek Vagyok Fesztiválon, s a DABCS (Határon Túli Bolgárok Állami Hivatala) által szervezett "Bulgária az álmaimban" pályázaton is kiváló eredményeket ért el.

Teo a 10. osztály végén tett érettségét bolgár nyelvből, 12. osztályban pedig ragyogóan szerepelt a C1 szintű ECL nyelvvizsgán is.

Noha hangsúlyozottan érdeklődik a történelem és irodalom iránt, mégis úgy döntött, közgazdaságtant fog hallgatni.

Sok sikert kívánunk neki, s azt hogy mindig kövesse az álmait!

SZTOILOVA MARIJA TANÁRNŐ

БЛИЦ ИНТЕРВЮ С ТЕОДОР НИКОЛОВ

Кой от семейството ти е българин?

– И дядата ми родител.

Къде си роден?

– В Буганеца.

Опиши с една дума какво е България за теб?

– Родина.

Кое е любимото ти кътче в България?

Опиши го с три думи.

– Копитото в София. Простор, гледка, уединение.

Коя е любимата ти българска книга?

– „Кривата на щастието“ от Иво Иванов, сборник с разкази, които препрочитам, когато имам нужда от мотивация.

Слушаш ли българска музика? Защо?

– Да, защото я чувствам близка.

Коя е любимата ти българска песен или изпълнител?

– Много са, не мога да избера една.

А любимото българско стихотворение?

– „Аз съм българче“ от Иван Вазов.

Любим български филм?

– „Чужденецът“ на режисьора Нюки Илиев. В момента всяка неделя гледам сериала „Порталът“ по БНТ 1, от който съм много впечатлен.

Кой български празник харесваш най-много? Защо?

– Нукулден, защото тогава е именният ден на тате и е празник за цялото семейство.

Любимо българско ястие?

– Мусака.

Какво избра за своя професия?

– Бих искал да се занимавам с икономика.

Какво те привлича в нея?

– Мисля, че тя е в основата на всичко и управлявайки я правилно ще можем да направим света по-добър и справедлив.

Какво означаваше за теб българското училище?

– Място за среща с приятели и България.

Какво ти беше най-трудно?

– Ставането сутрин в събота, особено ако съм си легнал призори.

Кажете нещо за себе си с три думи?

– Отговорен, добронамерен, ширококроден.

Обичаш ли да мечтаеш?

– Разбира се!

Кой е любимият ти сезон? Защо?

– Лято, защото е време за забавления, и тогава е рожденият ми ден.

Как се разтоварваш, релаксираш?

– Чета книги, слушам музика, гледам филми, излизам с приятели.

Обичаш ли да танцуваш?

– По-скоро да спортувам.

Какво никога не би направил в живота си?

– Да стискам палци за ПФК „Левски“.

Имаш ли си мото в живота?

– Не прави на другите това, което не искаш да ти направят на теб.

Три неща без които не можеш?

– Здраве, роднини, приятели.

Какво са за теб приятелите?

– Хора, с които се забавляваме и взаимно си помагаме, когато е необходимо.

За какво се чувстваш благодарен?

– Затова, че съм здрав, щастлив и се занимавам с неща, които обичам.

Какво си пожелаеш за тази година?

– Да стана студент и да следвам мечтите си.

Какво те прави щастлив?

– Да помагам на други хора да се чувстват щастливи.

ГЕОРГИ ПАСПАЛЕВ
 е от най-реговните ученици на училището, почти без никакви отсъствия от часовете през годините! Участва с ентузиазъм в сценични изпълнения-граматизации, рецитали и изобщо винаги е там, когато трябва да се представя училището!

Жорко е харизматична личност, представителен и очарователен, креативен, с оригинални идеи и чувство за хумор! Той е от хората със силно присъствие, които не могат да останат незабелязани, и които с малко усилия, постигат големи резултати.

Жорко издържа с отличен матура-та по български език в края на десети клас, а в 12. клас се справя безупречно на изпита за ниво С1 по системата ECL.

Желанията му са да учи менидж-мънт, търговия и маркетинг.

Пожелаваме му и в ръководенето на големи компании да съхрани своята младежка духовитост!

МАРИЯ СТОИЛОВА - УЧИТЕЛКА

PASZPALEV GEORGI
 egyike az iskola legkitartóbb diákjainak, az évek során alig mulasztott órákat! Lelkesen vesz részt színpadi előadásokban, szavalásokban, és mindenütt ott van, ahol az iskolát kell képviselni!

Zsorko karizmatikus egyéniség, reprezentatív és elbűvölő, kreatív,

eredeti ötletekkel és humorral! Azok közé tartozik, akiknek jelenlétét mindig erősen érezni, akiket nem lehet nem észrevenni, s akik kis erőfeszítéssel nagy eredményeket érnek el.

Zsorko a 10. osztály végén kiváló eredménnyel érettségét tett bolgár nyelvből, 12. osztályban pedig nagyszerűen teljesített a C1 szintű ECL nyelvvizsgán.

Kereskedelem és marketing szakon szeretne továbbtanulni.

Kívánjuk, hogy fiatalos szellemességét akkor is őrizze meg, amikor már nagyvállalatokat vezet majd!

SZTOILOVA MARIJA TANÁRNŐ

БЛИЦ ИНТЕРВЮ С ГЕОРГИ ПАСПАЛЕВ

Кой от семейството ти е българин?

– Майка ми и баща ми са българи.

Къде си роден?

– Буганеца.

Опиши с една дума какво е България за теб?

– Семейство.

Кое е любимото ти кътче в България?

Опиши го с три думи.

– Има много.

Коя е любимата ти българска книга?

– „Под игото“.

Слушаш ли българска музика? Защо?

– Само с баща ми.

Коя е любимата ти българска песен или изпълнител?

– Не знам много, така че нямам.

А любимото българско стихотворение?

– „Аз съм българче“ от Иван Вазов.

Любим български филм?

– Петър (1960).

Кой български празник харесваш най-много? Защо?

– Великден, защото се виждаме с много познати в църквата и боядисваме яйца.

Любимо българско ястие?

– Обожавам всички български ястия.

Какво избра за своя професия?

– Икономика и управление.

Какво те привлича в нея?

– Световната икономика.

Какво означаваше за теб българското училище?

– Място, където се запознах с много българи живеещи в Унгария и място, където се чувствах у дома.

Какво ти беше най-трудно?

– Ставането.

Кажете нещо за себе си с три думи?

– Трудно вярвам на хората.

Обичаш ли да мечтаеш?

– Разбира се! Естествено! Кой не обича?

Кой е любимият ти сезон? Защо?

– Зимата, защото само тогава карам ски.

Как се разтоварваш, релаксираш?

– Спя или гледам филм.

Обичаш ли да танцуваш?

– Ако не ме гледа никога, тогава да.

Какво никога не би направил в живота си?

– Не бих скочил от самолет.

Имаш ли си мото в живота?

– „Защо не?“.

Три неща без които не можеш?

– Легло, храна и вода.

Какво са за теб приятелите?

– Второ семейство.

За какво се чувстваш благодарен?

– Че семейството ми е живо и здраво.

Какво си пожелаеш за тази година?

– Да бъда по-позитивен.

Какво те прави щастлив?

– Повечето неща, даже най-малките ме правят щастлив.

DÉNES GERGELY

magyar háttérű diák, aki már óvodás korában rálépett a bolgár útra. Utána az iskolában folytatta, egészen a mai napig, mikor elérkezett a végéhez. Kitartó diák, aki egyszer sem tagadta meg, hogy elvégezze a rá kirótt feladatot. Táncolt a Roszicában, majd később a Jantrában, s táncai révén nem egyszer eljutott a Bolgár Gyerek Vagyok Fesztiválra. Idén emelt szintű érettségit tesz bolgár nyelvből. A középiskola elvégzése után Németországban szeretne jogot tanulni. A másik lehetőség, melyet el tud képzelni magának az, hogy történelmet tanítson gimnáziumban vagy egyetemen, szintén Németországban.

Bármerre vigyen is az út, kedves gyermek, sok sikert kívánok neked! Kűzdj az igazságért és írd meg élettörténeted új fejezetét, de azt se felejtse el, honnan indultál, s őrizd meg magadban a bolgárságot!

BATINKOVA-KOVÁCS ELENA TANÁRNŐ

БЛИЦ ИНТЕРВЮ С ГЕРГЕЙ ДЕНЕШ

Кой от семейството ти е българин?

– Никой в семейството ми не е българин.

Къде си роден?

– В Будапеща.

Опиши с една дума какво е България за теб?

– Възможност.

Кое е любимото ти кътче в България?

Опиши го с три думи.

– Брегът на Черно море. Тих, спокоен, прекрасен.

Коя е любимата ти българска книга?

– „Цената на бессмислицето.“

Слушаш ли българска музика? Защо?

– Да. Защото обичам нейното звучене и ритъм.

Коя е любимата ти българска песен или изпълнител?

– Една българска роза.

А любимо българско стихотворение?

– Жената с белия шал.

Любим български филм?

– Козият рог.

Кой български празник харесваш най-много? Защо?

– Великден, защото според мен той е с най-голямо значение.

Любимо българско ястие?

– Кебапче с шопска салата и хляб

Какво избра за своя професия?

– Искам да уча право и да съм адвокат в някоя голяма фирма за коли.

Какво те привлича в нея?

– Интересувам ме преговорите и правните текстове.

Какво означаваше за теб българското училище?

– Възможност, подкрепа, място, където се чувствах у дома си.

Какво ти беше най-трудно?

– През седмицата не можех да говоря на български и да се упражнявам.

Кажете нещо за себе си с три думи?

– Амбициозен, издръжлив, мечтател.

Обичаш ли да мечтаеш?

– Много, но и искам да сбъдна всяка своя мечта.

Кой е любимият ти сезон? Защо?

– Лятото, защото тогава се чувствам по-свободен.

Как се разтоварваш, релаксираш?

– Когато отивам до близкия басейн и плувам няколко километра.

Обичаш ли да танцуваш?

– Много. Танцувам от четиригодишен.

Какво никога не би направил в живота си?

– Никога няма да си направя матууровка.

Имаш ли си мото в живота?

– Да вървиш винаги напред.

Три неща без които не можеш?

– Спортуване, почивка, приятели.

Какво са за теб приятелите?

– Винаги ме подкрепят, винаги мога да разчитам на тях за всичко.

За какво се чувстваш благодарен?

– Че мога да живея здравословен и пълноценен живот.

Какво си пожелаеш за тази година?

– Да изпълня всяка своя цел.

Какво те прави щастлив?

– Малките радости в живота - семейството ми, приятелите ми, успехите ми.

МИЛАН БАРКИ

неговият път също започва от германската градина... Пътят не е страшен, но не е и лесен. Той го извървява, трудейки се много. Печели награди в конкурса „Аз съм българче“, винаги участва в тържествата на училището. С работата си по проекта „Еразъм+“ стигна и до Дъблин, където и двамата разбрахме, че няма нищо по-хубаво от лошото време. Успява да покаже на света, че и далеч от България може да се запази тази малка българска искрица, която Милан превръща в огън. Нека този огън никога не угасва! Предай го напатък!

Милан вече положи матура висша степен по български език. Мечтата му е да стане програмист. Успех, мило дете, нека вятърът тласка твоя кораб на мечтите към целта, която си си поставил! Няма да е лесно, но ти си умен и уверен, и можеш да постигнеш всичко.

Вярвай в себе си и никога не забравяй, че и където да отидеш, този огън винаги ще те стопли, ако имаш нужда от прегръдка!

ЕЛЕНА БАТИНКОВА-КОВАЧ - УЧИТЕЛКА

BARKI MILÁN

аз ő útja is az óvodában kezdődött... Nem szörnyű ez az út, de nem is könnyű. Ő nagy szorgalommal járta végig. Díjakat nyert a Bolgár Gyerek Vagyok Fesztiválon, mindig részt vett az iskola rendezvényein. Az Erasmus+ projekt keretében végzett munkája révén eljutott Dublinba, ahol mindketten megtapasztaltuk, hogy nincs jobb a rossz időnél. Sikerült megmutatnia a világnak, hogy Bulgáriától távol is meg lehet őrizni azt a kis bolgár szikrát, amiből Milán tüzet szított. Sose aludjon ki ez a tűz! Add tovább!

Milán már letette az emelt szintű érettségit bolgár nyelvből. Álma, hogy programozó váljon belőle. Sok sikert, kedves gyermek, kívánom, hogy a szél az általad kitűzött cél felé fújja álmaid hajóját! Nem lesz könnyű, de te okos vagy és magabiztos, s mindent el tudsz érni.

Higgy magadban és soha ne felejtse el, hogy bárhová mégy, ez a tűz mindig melegíteni fog, ha ölelésre van szükséged!

BATINKOVA-KOVÁCS ELENA TANÁRNŐ

БЛИЦИНТЕРВЮ С МИЛАН БАРКИ

Кой от семейството ти е българин?

– Майка ми.

Къде си роден?

– В Унгария.

Опиши с една дума какво е България за теб?

– Семейство.

Кое е любимото ти кътче в България?

Опиши го с три думи.

– Магарският конник. Уникалност, прекрасна природа, размисъл.

Любима българска книга?

– Български народни приказки.

Слушаш ли българска музика?

– Много рядко, само с гяго ми.

Любимо българско стихотворение?

– Иван Вазов: Аз съм българче.

Кой български празник харесваш най-много? Защо?

– Българският Великден, защото ми харесват традициите, свързани с този празник.

Любимо българско ястие?

– Кебапчета с шопска салата.

Какво избра за своя професия?

– Търговия и маркетинг, ИТ инженер.

Кажете нещо за себе си с три думи?

– Ентусиазъм, креативност, упоритост.

Какво означаваше за теб българското училище?

– Втори дом, място, където можех да говоря на български.

Какво ти беше най-трудно?

– Съчиненията.

Любим сезон?

– Лятото.

Имаш ли си мото в живота?

– Никога не се предавай.

Три неща без които не можеш?

– Семейството ми, компютъра и колата.

Какво са за теб приятелите?

– Доверие.

За какво се чувстваш благодарен?

– За всичко.

Какво си пожелаеш за тази година?

– Късмет.

Какво те прави щастлив?

– Приятелите ми.

ГАБОР БАРКИ

спомням си онова малко русо дете със синя раница, което събираше сили за българско училище в събота. Той сядаше на стола и старателно започваше да прави загадените упражнения. Винаги се стремеше към съвършенство. Клатеше крачетата си във въздуха... Сега тези крачета вече стигат земята. Готови са за големи крачки към нови подвизи. Онези ръчички, които нито веднъж не забравиха да ми донесат цвете за осми март, сега творят. Напред по пътя с вдигната глава, защото има с какво да се гордее – не веднъж печели призови места в конкурса „Аз съм българче“, рисува прекрасно, влага душа и сърце в това, което прави.

Тази година Габор ще се яви на матура висша степен по български език. Бъди смел, ти знаеш и можеш. Светът отваря врати пред теб, защото имаш златен ключ – българския език, който успя да научиш и съхраниш далеч от България!

Не позволявай той да изчезне, помни, че той те прави специален!

ЕЛЕНА БАТИНКОВА-КОВАЧ – УЧИТЕЛКА

BARKI GÁBOR

emlékszem arra a kis szőke fiúra a kék iskolatáskájával, aki szombatoként összeszedte az erejét a bolgár iskolához. Leült a székre és lelkiismeretesen hozzáfogott a kiosztott feladathoz. Mindig tökéletességre törekedett. Lábacskái a levegőben lógtak... Most ezek a lábak már a földig érnek. Készen állnak, hogy nagy léptekkel induljanak új kihívások felé. A kis kezek, melyek sohasem felejtettek el virágot hozni nekem március 8-án, most alkotnak. Emelt fővel haladhat előre, mert van mire büszkének lennie – nemegyszer dobogós helyen végzett a Bolgár Gyerek Vagyok Fesztiválon, gyönyörűen rajzol, szívét-lelkét beleteszi abba, amit csinál.

Gabor idén emelt szintű érettségитesz majd bolgár nyelvből. Légy bátor, tudsz és képes vagy rá. Az élet ajtókat nyit meg előtted, mert kezdedben az aranykulcs – a bolgár nyelv, melyet sikerült megtanulnod és megőrizned Bulgáriától távol!

Ne engedd, hogy elveszen, emlékezz, hogy ez tesz téged különlegessé!

BATINKOVA-KOVÁCS ELENA TANÁRNŐ

БЛИЦИНТЕРВЮ С ГАБОР БАРКИ

Кой от семейството ти е българин?

– Майка ми.

Къде си роден?

– В Унгария.

Опиши с една дума какво е България за теб?

– Семейство.

Кое е любимото ти кътче в България?

Опиши го с три думи.

– Бяла. Море, рогнини, почивка.

Любимо българско стихотворение?

– Ран Босилек – „Рогна реч“.

Кой български празник харесваш най-много? Защо?

– Великден. Защото тогава семейството е заедно.

Любимо българско ястие?

– Баница.

Какво избра за своя професия?

– Още не съм избрал.

Какво означаваше за теб българското училище?

– Място, където уча български език и се срещам с приятели.

Какво ти беше най-трудно?

– Съчиненията.

Кажми нещо за себе си с три думи?

– Искрен, сериозен, упорит.

Обичаш ли да мечтаеш?

– Не.

Кой е любимият ти сезон? Защо?

– Лятото, заради почивката.

Как се разтоварваш, релаксираш?

– Играя на компютър, гледам филми и тренирам карате.

Обичаш ли да танцуваш?

– Не.

Какво никога не би направил в живота си?

– Не бих излъгал никого.

Имаш ли си мото в живота?

– Не.

Три неща без които не можеш?

– Семейство, карате, приятели.

За какво се чувстваш благодарен?

– За успехите си в каратето.

Какво си пожелаеш за тази година?

– Да имам успешни матури.

Какво те прави щастлив?

– Семейството, приятелите, спорта.

АЛЕКСАНДРА СИРАКОВ

е ученичка, която участва в състезания, за да печели. Всичко, го което тя се гокосне, се увенчава с успех! Нагарена е с разнообразни таланти и висок интелект – рисува хубаво, пише съчинения, рецитира, танцува – затова през годините е печелила първите награди във всички категории на фестивала „Аз съм българче“.

Сангу върши всичко прецизно, с много търпение и постоянство. Безкрайно възискателна е към себе си и стремежът ѝ е да постигне максимален резултат във всяко свое начинание, без компромиси, без да щади време и енергия.

В 11. клас Сангу полага зрелостен изпит по български език и изпит за ниво С1 по системата ECL, като и на двата постига изключително високи резултати.

Желанието ѝ е да следва право.

А ние ѝ пожелаваме да печели съдебните дела, както сега печели състезанията!

МАРИЯ СТОИЛОВА – УЧИТЕЛКА

SZIRAKOV ALEXANDRA

olyan diák, aki azért indul a versenyeken, hogy győzzön. Amibe belefog, azt siker koronázza! Sokoldalú tehetséggel és rendkívüli intelligenciával van megáldva – szépen rajzol, fogalmazásokat ír, szaval, táncol – nem csoda, hogy az évek során a Bolgár Gyerek Vagyok Fesztivál minden kategóriájában elnyerte az első díjat.

Szandi mindent precízen, nagy türelemmel és kitartással végez. Végtelenül igényes önmagával szemben, s mindenben a maximális eredményre törekszik, kompromisszum nélkül, időt és energiát nem kímélve.

11. osztályban Szandi érettségит és C1 szintű ECL nyelvvizsgát tett bolgár nyelvből, mindkettőn rendkívül magas pontszámot elérve.

Jogot szeretne hallgatni.

Mi pedig azt kívánjuk neki, ugyanúgy nyerje meg a pereket, ahogy nálunk a versenyeket!

SZTOILOVA MARIJA TANÁRNŐ

БЪЛГАРИЯ¹ ЗА МЕН Е...

Най-трудният въпрос: „Какво означава за теб България?“

Хората мислят, че на този въпрос може да се отговори с една дума или един израз. Ако казвам нещо като: „България е мястото където...“ или „България.....нещо“, те вече са доволни.

Истината е, че аз не мога да кажа какво е България за мен. Това е чувство, не просто думи, една философия на живота. Всичко и нищо особено в едно и също време. Нищо особено, да, защото в живота невинаги най-особените неща са най-важните, а България е едно от най-важните неща. Част е от мен и аз съм част от нея.

Морето, планините, храната, хората. Скупистите, тревата, къщите. Това всичко е България. Също и музиката, която унгарските ми приятели толкова мразят. За мен понякога означава света. Когато се чувствам сама или имам други проблеми, винаги ми помага музиката, дава ми илюзията, че в измислиците си мога да бъда, където искам. И сега, когато пиша тези изречения, слушам българското радио. Има силата да ме успокои, независимо от ситуацията.

Рекламите, от които повечето хора бягат... Да, тези реклами за мен са приятни също. Не мога точно да кажа защо. Може би е заради лятото или зимните нощи, когато съм там. Кои знае?

Радвам се, че ако някой ме пита за България, все пак мога да отговоря с тези неща, вместо с някое клише. Така ми се струва, че съм по-близо до България, отколкото те. Би било егоизъм да кажа, че примерно туристите не могат да имат този къс, те и другите също са част от цялото. Всички сме малко. Сега мислех за екскурзията с унгарското ми училище, където ни казаха, че всички сме малко от град Папа. И мисля, че така също, който иска къс от България, може да го получи.

Всъщност мога да кажа, че някак съм гала отговор за въпроса: Какво е за мен България. Всичко и нищо особено.

АЛЕКСАНДРА СИРАКОВ, 15 ГОДИНИ

БЪЛГАРИЯ В МОИТЕ МЕЧТИ

Каква е България в моите мечти?

Първо искам да кажа, че никога не съм живяла там и може би заради това аз виждам страната като място във вълшебна приказка, където принцесата (аз) винаги може да избяга от злите чудовища, наричани задължение, критика и хаос. Улиците са пълни с артисти и мястото е толкова спокойно, но в същото време не спира, има движение, живот.

Това е моето "safe place" (спокойно място).

Мисля, че България не зависи от материалните неща, но е в хората. Сърцето на страната е в хората, културата, традициите и историята.

Аз мечтая за една България, където всички помагат на другите, има комуникация, няма толкова хора в неравностойно положение (но това е една друга тема), има по-малко социални проблеми и хората мислят за бъдещето.

Не само за своето бъдеще, но и за бъдещето на следващите поколения.

Сега е много актуална тема. Какво ще остане след нас като наследство за децата ни и за техните деца?

Проблемът е, че хората виждат света в кратки срокове и ако не спрем, може би няма да ни остане дълго време. Трябва да започнем да мислим за последствията на нашите дейности и да вземаме по-добри решения. Вече се вижда примерно как климатът се е променил през последните години и може би ние сме последната генерация, която още може да спре процеса. Не заради себе си, а заради бъдещето на всички, на тези, които още не са родени.

Това е нашата задача, да се грижим.

Прочетох една статия, в която ставаше дума за проект в Норвегия. В 2014 една организация е създала гора с 1000 дървета. Тези дървета ще бъдат преработени в книги след 100 години. Всяка година някой писател пише нова творба и я дава на тази организация и след 100 години, ако хората още четат, ще издават книгите. Така чрез изкуството човечеството може да почувства времето по-добре.

Надявам се, че и в България скоро ще има такава организация или нещо подобно.

Това е мечтаната ми България.

АЛЕКСАНДРА СИРАКОВ, 16 ГОДИНИ

Мили деца, вече няма контролни, няма съчинения за конкурси... Местата ви в класната стая ще бъдат заети от следващия клас, който ще се стреми да бъде като вас – прилежни и стремящи се нагоре. Вие сте пример за това как българският език може да бъде съхранен, макар и далеч от България. Пожелаваме ви по пътен вятър, вървете смело напред и дерзайте, постигнете целите си! И ако ви остане време – помислете си за нас, вашите учителки, които дори понякога да са били строги, ви обичат като собствени деца.

ЕЛЕНА БАТИНKOBA-KOBAЧ И МАРИЯ СТОИЛОВА

Kedves gyerekek, nincs több dolgozat, nincs több fogalmazás a pályázatokra... Helyeteket a teremben a következő osztály foglalja el, mely arra törekszik, hogy olyan legyen, mint ti – szorgalmas, felfelé törekvő. Ti vagytok a példa, hogyan lehet a bolgár nyelvet megőrizni az anyaországától távol is. Sok szerencsét kívánunk, bátran haladjatok előre és tartsatok ki, ériétek el céljaitokat! S ha marad időtök – gondoljatok ránk, tanárnőitekre, akik talán nem mindig voltunk igazságosak, de úgy szeretünk titeket, mint saját gyermekeinket.

BATINKOVA-KOVÁCS ELENA ÉS SZTOILOVA MARIJA

¹ Важните неща в учебниците ми са подчертани, затова реших и аз да го направя

ХРАМОВ ПРАЗНИК НА БУДАПЕЩЕНСКИЯ БЪЛГАРСКИ ХРАМ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

На 11 май Светата Православна църква чества паметта на славянобългарските просветители, създатели на азбуката и писмеността, светите братя Кирил и Методий. По нашите земи тяхната памет започва да се празнува особено тържествено през Възраждането, като се обособява не само като църковен, но и като училищен празник.

Първи сведения за честването му получаваме от книгата на Неофит Рилски „Христоматия на славянския език“ от 1852 година. През 1857 година празникът на светите братя е почетен в българския храм „Св. Стефан“ в Цариград, като е отслужена служба за тях съвместно със служба на св. Иван Рилски. От страниците на българския „Цариградски вестник“ от 26 април 1858 година четем, че в Пловдив и други градове

като училищен празник се чества празника на Св. св. Кирил и Методий вместо празника на Тримата светители (30 януари). От 1863 година 11 май се утвърждава като църковен празник, а след освобождението и като общоучилищен. След проведната от Св. Синод на БПЦ-БП през декември 1968 година календарна реформа и въвеждането на новия стил в Българската църква, 11 май се оформя само като църковен празник на светите братя, а училищния остава на 24 май.

След Освобождението на България от османско владичество на много места в България започва строеж на храмове в чест на славянобългарските просветители. Имено тях избира и за свой патрон основаната в 1916 година първа българска църковна община зад граница в Будапеща. Желанието на българите в Будапеща и въобще в Унгария да съградят храм в чест на светите братя е голямо и така на 31 май 1931 година първият свещенослужител служил в църковната община вече Стобийски епископ Борис (по-късно Неврокопски митрополит) полага първия камък на бъдещия храм, който само за една година е готов и отваря врати да приеме всички вярващи. Поради тогавашната политическа обстановка малко освещаване на храма е извършено чак 1956 година от Неврокопски митрополит Пимен. На 13 май 2018 година бе извършено пълно освещаване на храма от Западно- и Средноевропейски митрополит Антоний.

И в настоящата 2021 година, макар и в условия на пандемия, будапещенският храм отново отбеляза подobaващо своят храмов празник. В навечерието на празника бе отслужено полагащото се празнично бдение, а на самия ден – празнична света литургия, възглавена от предстоятеля на храма архимандрит Атанасий (Султанов) в съслужение с енорийския свещеник ставрофорен иконом Танчо Янчев, а песнопенията бяха изпълнение от дългогодишния псалт

при храма и църковен настоятел Иван Мицов. Въпреки делничния ден множество сънародници прекрачиха храмовия праг. На богослужението присъстваха г-н Димитър Танев, председател на Дружеството на Българите в Унгария, г-р Данчо Мусев – председател на Българското републиканско самоуправление, г-н Симеон Варга – заместник на българите в Унгарския парламент, представители на българските самоуправления по райони и членове на Дружеството на българите в Унгария. Всички не можеха да скрият радостта и възлението си, виждайки новоремонтираната и прясно измазана храмова сграда, а също и обновлението на църковния двор, което се дължи на подкрепата на унгарската държава. След края на богослужението бе извършено и литийно шествие с иконата на Св. св. Кирил и Методий и отправени молитви за здравето и благогенствието на българската общност в Унгария. Прег паметника на първия духовник на общността Неврокопски митрополит Борис бе отслужена кратка молитва за упокой на всички покойни членове на общността. Накрая с топли думи към всички се обърна архимандрит Атанасий. Той не скри възлението и радостта си от постигнатото при ремонтните дейности на храмовия комплекс. Като изрази своята благодарност към господата Танев, Мусев и Варга за непрестанните усилия, които полагат за българската общност в Унгария, той изрази надежда, че с бъдещото изграждане и на ново-то културно средище в съседство с църковния двор, карето на улица „Вагохид“ ще се превърне в една малка България в сърцето на унгарската столица. Всички заедно изпяха многолетствие за общността и си пожелаха Бог да благослови делото и още дълги години българската общност да процъфтява и дава плодове на унгарска земя.

АРХИМАНДРИТ АТАНАСИЙ (СУЛТАНОВ)

СТРАСТНАТА СЕДМИЦА И ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО В БЪЛГАРСКИЯ ПРАВОСЛАВЕН ХРАМ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ В БУДАПЕЦА

Особено тържествено, при спазване на всички противоепидемични мерки, в българския храм в Будапеща бяха отбелязани великденските празници. Всяка година, 9 дни преди празника на празниците – Възкресение Христово, Светата Църква приканя своите верни чада да си спомнят за последните събития от земния живот на Господ Иисус Христос и да съпреживеят пътя от „Осанна“ до „Разни Го“ и накрая да се поздравят с тържеството над смъртта, станало възможно, чрез възкресението на Сина Божий.

За разлика от предишната година, когато страхът от настъпващата пандемия надделя и за да се запази здравето на енорияшите, богослуженията се извършваха при закрити врати, тази година православните българи в Будапеща имаха възможността да се насладят на прекрасните църковни служби. Подготовката за празниците започна още на Лазарова събота, когато след полагащото се богослужение храмът бе тържествено украсен, за да посрещне великия празни Вход Господен в Иерусалим, по известен като Цветница. На самия празник бе отслужена тържествена света Литургия и по традиция бяха благословени върбови клонки, които бяха раздадени на присъстващите за благословение. Предстоятелят на храма архимандрит Атанасий пожела на всички благодатна Страстна седмица и достойно посрещане на празника на празниците – Възкресение Христово.

На Велика сряда вечерта по наложила се вече традиция в храма бе извършено тайнството Елеосвещение (Маслосвет). То е тайнство, което се отслужва за изцеление от всяка болест и за изпросване на Божията милост. Вярващите се помазват с осветен елей, символ на великата Божия милост над човечеството.

На Велики четвъртък сутринта вярващите отново се събраха и след утринното богослужение, което спомня Тайната вечеря на Христос и учениците му, всички заедно, под вещото ръководство на председателя на църковното настоятелство г-жа Моника Тютюнкова, подготвиха храма за предстоящия Празник на празниците,

като благолепно го украсиха с цветя. Вечерта на същия ден бе отслужено последованието на 12-те Евангелия, което споменава съда, страданията и разпъването на кръст на Иисус Христос. В средата на храма за поклонение, по стародавна традиция, бе изнесено разпятието Христово.

На следващия ден, Велики петък, сутринта бе отслужено богослужение символ на свалянето от кръста и погребението на Христос. По средата на храма бе издигнат символичен гроб, а на него бе положена за поклонение светата плащаница. Вечерното богослужение, наречено „Опело Христово“, има за символика сливането на Иисус Христос в ада и надеждата за бъдещото възкресение. По наложила се вече традиция песнопенията бяха изпълнени от част от Фолклорна група „Зорница“.

В навечерието на великия празник Възкресение богослужението започна по-рано от обичайно поради наложения вечерен час. Все пак в храма се събраха госта вярващи. С притаени сърца те запалиха своите свещи от ръката на архимандрит Атанасий, а после с полагащото се благолепие бе извършено литийно шествие около храма и възвестена най-голямата победа, а именно победата, която Христос извърши над смъртта като отвори пътя за вечен живот. Всички се поздравиха с радостния поздрав „Христос възкресе“ и се върнаха в храма, където полагащото се богослужение прогължи. На него бе прочетено и послание от името на Западно- и Средноевропейския митрополит Антоний: „Св. апостол и евангелист Йоан Богослов ни уверява, че „в любовта страх няма“ (1-во Йоан 4:18), затова нека се изпълним с любов и смелост! Нека отхвърлим всеки страх, защото Христос възкръсна и донесе мир за човечеството! Нека се оставим в ръцете на Този, който победи смъртта!“, се казва в него. Накрая бяха благословени пасхални яйца и козунаци. Отново църковното настоятелство се бе погрижило за всеки освен яйца да има по един козунак, донесен от България.

На самия ден на Възкресение, на 2 май сутринта, бе отслужена службата на така нареченото „Второ възкресение“. На нея се чете пасажа от евангелието според Йоан, в който се

разказва как Христос се явил на учениците си в отсъствието на Тома и когато те му казали, че видели Господ възкръснал, той отговорил, че докато не види с очите си няма да повярва. По традиция този пасаж се чете на различни езици. Служещите духовници прочетоха пасажа на гръцки, църковнославянски, унгарски, немски и български език. В края на богослужението бе извършен и пасхален водосвет. Към вярващите се обърна архимандрит Атанасий: „Нека всички се възрадваме и развеселим, защото гнес празнуваме празника на празниците и тържеството на тържествата, а именно Възкресението на Спасителя Христа. Нека не униваме нито се страхуваме, а да Му се доверим и Го оставим да действа в нас! Нека бъдем отговорни, защото това е наш

гълг като Негови последователи. Само със силна вяра в Божията милост и с отговорно поведение ще преминем и през това изпитание, което повече от година изживяваме!“ След това всички се поръсиха и помазаха за здраве като отново се поздравиха със светлия пасхален поздрав. Накрая бе извършено и литийно шествие около храма.

Духовенството и църковното настоятелство поздравяват всички българи, православни християни с най-великия празник Възкресение Христово. Молитвено им желаят светлината от Христовото Възкресение да озарява сърцата и душите им, а благодатта му да бъде с всички!

АРХИМАНДРИТ АТАНАСИЙ (СУЛТАНОВ)

ПРАЗНИК НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА В ЗАЛАВАР

По случай Деня на българската култура и на славянската писменост на 20 май в Залавар бяха поднесени венци пред паметника на св. Кирил и Методий.

В историческия парк на Залавар се проведе празнично честване по случай празника на създателите на славянската писменост св. Кирил и св. Методий. Миклош Шолмес, гържавен секретар за връзките с църквата и етническите общности, отбеляза, че запазването на унгарската култура, както и на културата на националностите е от ключово значение. Добави, че съществуването на историческия парк е знак, че трябва да запазим и да предадем на бъдещите поколения нашата религия - християнството и народните традиции. Кметът на Залавар Йозеф Луц сподели с присъстващите плановете си, свързани с разширяването на парка.

Празнична реч произнесоха: Симеон Варга, застъпник на българите в унгарския парламент и г-р Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление. Венци поднесоха ръководителите на Българското републиканско самоуправление, Дружеството на българите в Унгария, Българското училище за роден език и Българския културен институт, както и гържавният секретар Миклош Шолмес и кметът на Залавар Йозеф Луц. Тържеството завърши с празнична програма, изнесена от представители на училище „Кирил и Методий“ в Залавар.

A BOLGÁR KULTÚRA ÜNNEPE ZALAVÁRON

Május 20-án koszorúzták meg Szent Cirill és Szent Metód emlékművét Zalaváron a bolgár kultúra és a szláv írásbeliség napjának alkalmából.

A szláv írásbeliség megteremtőire, Szent Cirillre és Szent Metódra emlékeztünk Zalaváron a történelmi emlékparkban. Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára elmondta, kiemelt fontosságú a magyar és a nemzetiségi kultúrák megőrzése. Hozzátette, az emlékpark léte üzenet, hogy megőrizzük és továbbadjuk kereszténységünket, hagyományainkat. Zalavár polgármestere, Lucz József az emlékpark bővítésének terveiről számolt be a jelenlévőknek.

Az ünnepségen beszédet mondott Varga Szimeon, bolgár nemzetiségi szószóló és dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke. Koszorúkat helyeztek el a Bolgár Országos Önkormányzat, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete, a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola, valamint a Bolgár Kulturális Intézet vezetői, továbbá Soltész Miklós államtitkár és Lucz József, Zalavár polgármestere. A megemlékezést ünnepi műsor zárta, amelyben a Zalavári Cirill-Metód Iskola tanulói működtek közre.

ШУМЕН – ПЪРВИЯТ ПОВРАТИМЕН ГРАД НА ДЕБРЕЦЕН

Всяка година в последната неделя на април се чества Денят на побратимените градове. По този повод Българското самоуправление в Дебрецен организира изложба с фотографии и документи в културното средище „ДЕМКИ Уйкерп“, където представи първия побратимен град - Шумен. Изложбата ще бъде отворена за посещение до края на септември.

По витрините в центъра на Дебрецен са изложени снимки от 19-те побратимени градове на регионалния център, включително и от Шумен. Видеоклип за събитието можете да изгледате с помощта на следния линк: <https://www.facebook.com/demki.ifihazdebrecen/videos/276107727527919>

DEBRECEN ELSŐ TESTVÉRVÁROSA SUMEN

Április utolsó hétféjéje a testvérvárosok világnapja. Ez alkalmából a Debreceni Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat a DEMKI Újkerti Közösségi Ház összefogásával készített egy fotó- és dokumentumkiállítást, hogy bemutassa a város első testvérvárosát, Sument. A kiállítás szeptember végéig tekinthető meg.

Debrecen tizenkilenc testvérvárosáról, köztük Sumenről is láthatunk fotókat a belváros kirakataiban. A videó elérhető a következő linken: <https://www.facebook.com/demki.ifihazdebrecen/videos/276107727527919>

ОТЛИЧИЕ ПРО URBE ЗА МАРИЯ НИКОЛАЕВА

Всяка година на 11 май, празник на град Мишколц, се връчва наградата Pro Urbe. Получават я личности и организации, които с изключителната си дейност са прославили града и на неговите граждани. Тази година отличието бе връчено на Мария Николаева.

Носителите на тази награда са не само личен пример за отгаденост, старание и постоянство, но са и доказателство, че Мишколц се отличава с постижения в много области от живота.

Поздравяваме Мария Николаева за отличието!

PRO URBE KITÜNTETÉST KAPOTT NIKOLAJEVA MARIJA

Minden év május 11-én, Miskolc város napján vehetik át elismeréseiket azok a személyek és szervezetek, akik munkájukkal, tevékenységükkel kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, öregbítve ezzel a város hírnevét és dicsőséget szerezve valamennyi miskolci polgár számára. A kitüntető címet az idén Nikolajeva Marija vehette át.

A kitüntetettek nem csupán példát mutatnak számunkra elhivatottságból, szorgalomból és kitartásból, hanem bizonyosságot tesznek arról is, hogy Miskolc az élet számos területén kiemelkedő.

Nikolajeva Marijának ezúton is gratulálunk a díjhoz.

БЪЛГАРСКИ ДОМАТИ ВЪВ ФЕРЕНЦВАРОШ

Българското републиканско самоуправление и Българският изследователски институт разработиха т.н. „доматена стратегия“, която има за цел да постави началото на нова традиция, свързана с популяризирането на българските домати в Унгария. Двете институции закупили семена на български сортове домати от България, които естествено повериха на българските градинари в Унгария, за да отгледат от тях разсад. Благодарим на Веселин Владоф, Венцислав Тихов и Димитър Куцаров за прекрасния разсад! 1200 коренчета разсад бяха разсадени в двора на църквата „Св. св. Кирил и Методий“, намираща се в IX район. Тази година се спряхме на три сорта български домати („Розова магия“, „Биволско сърце“ и „Идеал“).

Редица български самоуправления и групи институции (Българските самоуправления от Йожефварош, Ференцварош, Кишпещ, Чепел, Зугло, XV район, X район, II район, Мишколц, III район)

направили заявка за разсад, който после подариха на местни детски градини, местни българи и приятели.

Благодарение на инициативата на Българското самоуправление във Ференцварош, българската институция, заедно с местното унгарско самоуправление, раздадоха на две места разсад на местните жители, които тази година ще произвеждат български домати. Разположена в IX район детска градина „Керекердъ“ също с радост прие част от доматения разсад. (От септември Българската детска градина ще се помещава в отделен корпус на детската градина „Керекердъ“). Разсад от български домати получи и ботаническата градина в Будакалас.

В рамките на програмата осигурихме разсад и на Кметствата в Сентеш и Айка. В Айка дори превърнаха една неизползвана спортна площадка в българска зеленчукова градина.

Раздаването на разсада имаше невероятен успех и гонесе радост на много семейства!

Ще завършим с думите на гр. Данчо Мусев за инициативата:

„Надяваме се, че с тази наша акция подарихме на много хора сладкия вкус на българския домати!“

BOLGÁR PARADICSOMPALÁNTÁT OSZTOTTAK FERENCVÁROSBAN

A Bolgár Országos Önkormányzat és a Bolgár Kutatóintézet hagyományteremtésként, a bolgár paradicsom magyarországi népszerűsítése érdekében „paradicsomstratégiát” dolgozott ki. A bolgár paradicsommagokat a Bolgár Országos Önkormányzat és a Bolgár Kutatóintézet szerezte be Bulgáriából. Egyértelmű és természetes volt, hogy a palántákat magyarországi bolgár kertészek nevelik fel. Köszönjük Vladov Veszelinek, Tihov Venciszlávnak és Kucarov Dimiternek a csodálatos paradicsompalántákat. Az 1200 db palánta a IX. kerületben található Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templom udvarán került szétosztásra. Idén háromfajta bolgár paradicsompalántát osztottunk szét (Rózsaszín mágia, Bivalyszív, Ideál).

A palántákat több helyi bolgár önkormányzat és intézmény (a józsefvárosi, a ferencvárosi, a kispesti, a csepeli, a zuglói, a XV. kerületi, a X. kerületi, a II. kerületi, a Miskolci, a III. kerületi bolgár önkor-

mányzat) igényelte és osztotta tovább a helyi óvodákba, valamint a bolgár lakosok és a barátok között.

A Ferencvárosi Bolgár Önkormányzat a kezdeményezésnek köszönhetően, a Ferencvárosi Önkormányzattal együttműködve, a palántákat két helyen osztotta a helyi lakosoknak, akik idén bolgár paradicsomot fognak nevelni. A IX. kerületi Kerekerdő Óvodában is örömmel fogadták a bolgár paradicsompalántákat. (A Kerekerdő Óvoda külön épületrészében fog működni szeptembertől a Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda.) Jutott bolgár paradicsompalánta a Budakalászi közösségi kertbe is.

A program keretén belül idén is biztosítottunk bolgár paradicsompalántákat Szentes Önkormányzatának és Ajka Polgármesteri Hivatalának is, az utóbbi egy használaton kívüli sportlétesítményt bolgárkertészetté alakított át.

A palántaosztás nagy sikernek örvendett és több száz családnak szerzett örömet!

Végezetül álljanak itt dr. Muszev Dancso szavai a kezdeményezésről:

„Reméljük, hogy ezzel az akciónkkal egy édes bolgár paradicsomi tizzel ajándékoztunk meg sokakat!“

ВНЕЗАПНО НИ НАПУСНА Д-Р АСЯ СЪБЕВА ЮРИЧКАИ (1952 – 2021)

Ася Събева е родена на 15 ноември 1952 г. в България. През периода 1970 – 1977 г. учи немска филология, европейска етнология и история на изкуствата в град Бон, Германия, през 2013 г. защитава в ЕЛТЕ докторска дисертация на тема „Българските апокрифни молитви (В светлината на хърватските, сръбските, словенските и унгарски апокрифни молитви)“.

Работила е в Етнографски институт с музей при БАН, като музеен работник и изследовател. След като се установява в Унгария, постъпва на работа в Институт по етнография и фолклор към УАН в Будапеща.

Взема активно участие в живота на българската общност в Унгария. Пише многобройни статии по специалността си, в които значително място заемат обичаите и традициите на българите в Унгария. Участва в редакцията на списание „Хемус“. Трудовете на Ася Събева Юричкаи са ценен принос за традициите на българите в Унгария и заслужава да бъдат събрани и издадени.

Нейно пионерско дело е създаването на първия учебник по народознание „Добра среща!“, издаден през 2003 г., за начален курс, както и издаденият през 2014 учебник по народознание за V-VIII клас.

Мир на праха ѝ!

ВАРАТЛАНУЛ ИТТ НАГЮТТ MINKET JURICSKAYNÉ SZABEVA ASZJA (1952 – 2021)

Szabeva Aszja 1952. november 15-én született Bulgáriában. 1970 és 1977 között német filológiát, európai etnológiát és művészettörténetet tanult a németországi Bonn városában, 2013-ban megvédte doktori disszertációját az ELTE-n *A bolgár apokrif imák (A horvát, a szerb, a szlovén és a magyar apokrif imák tükrében)* címmel.

Múzeumi munkatársként és kutatóként dolgozott a Bolgár Tudományos Akadémia Néprajzi Intézet és Múzeumában. Miután Magyarországra költözött, az MTA Néprajztudományi Intézetében helyezkedett el.

Aktívan részt vett a magyarországi bolgár közösség életében. Számos cikket írt szakterületén, melyekben fontos helyet foglalnak el a magyarországi bolgárok szokásai és hagyományai. Részt vett a Naemus című folyóirat szerkesztésében. Juricskayné Szabeva Aszja munkái értékes hozzájárulást jelentenek a magyarországi bolgárok hagyományainak kutatásához, s megérdemlik, hogy összegyűjtsék és kiadják őket.

Úttörő jelentőségű munkája az alsó tagozatosok számára írt első népszerű tankönyv, a *Dobra szresta!*, amely 2003-ban jelent meg, valamint a 2014-ben kiadott V-VIII. osztályos népszerű tankönyv.

Béke poraira!

ТЪЖНА ВЕСТ: ТЕРЕЗ НЕНОВ БОЧКОВ ЙОРДАНОВ ПЕТЕРНЕ (ВЕРКА ИВАНОВА НЕНОВА) 1933-2021

Родена е през 1933 година в Хегхатсентпетер, в семейството на български градинари от Драганово. Ранното си детство прекарва в Драганово. По-късно семейството се премества да живее в Кестхей, където дядо ѝ и баща ѝ основават българска зеленчукова градина. През 1954 година сключва брак с българския градинар от Секешфехервар Петър Бочков Йорданов, семейството на който също произхожда от Драганово. Работи като счетоводител, пенсионира се като главен счетоводител. Като пенсионер няколко години води счетоводството на Дружеството на българите в Унгария.

В следствие на усложнения след внезапна злополука, след тежка битка със смъртта, почива на 24 април, заобиколена от членовете на семейството си.

Тленните ѝ останки бяха положени за вечен покой на 3 май 2021 година в Православното гробище в Секешфехервар.

За нея тъжат: синовете ѝ, внуците ѝ, правнуците ѝ, братята и сестрите ѝ.

GYÁSZHÍR: BOCSKOV JORDANOV PÉTERNÉ NENOFF TERÉZ (1933-2021)

1933-ban született Hegyhátszentpéteren draganovói bolgár kertészcsaládban. Kora gyermekkorát Dragánovóban töltötte, majd a család Keszthelyen telepedett le, ahol nagyapja, édesapja kertészetet alapított. 1954-ben kötött házasságot a draganovói gyökerű Bocskov Jordanov Péterrel, a székesfehérvári bolgárkertésszel. Könyvelőként dolgozott, főként nyugdíjasként nyugdíjazták. Nyugdíj mellett néhány évig a Magyarországi Bolgárok Egyesületének könyvelését is végezte.

Váratlan baleset következményében fellépett komplikációk miatt, nagy küzdelem után 2021. április 24-én családja körében csendben elaludt.

A székesfehérvári Pravoszláv Temetőben helyezték örök nyugalomba 2021. május 3-án.

Gyászolják: fiai, unokái, dédunokái, testvérei.

НА ПЛАЗА

Златни, златни песъчинки,
ситни бели раковинки,
парите ми босите петички,
боцките ми голите ръчички,
аз не искам и да знам!
Край морето ще играя,
ще се пръскам с морска пяна
цяло негърче ще стана!

ЛЕДА МИЛЕВА

РАДОСТ

Лятото отсегна вече
в слънчогледовата пъта.
И щурчето върху нея
почна песен гласовита.

Със чадърче от цветенце
на красива незабравка,
до свиача спря се плахо
кръшна тъмноока мравка.

И калинката пристигна
в своята аленя премяна,
весел паяк спусна люлка
над листо като поляна.

И олекна в тишината
смях и песен гласовита...
Лятото отсегна вече
в слънчогледовата пъта.

СЛАВ ХР. КАРАСЛАВОВ

ПИТАНКА

На кого е слънцето
горе в небесата?
На кого е зрънцето
в нивата засята?

На кого е вятъра,
хукнал през полето?
На кого е ямото
подир самолета?

На кого е логката
сред водата синя?
На кого е котката,
свита за комина?...

Питай, питай винаги,
поглед любопитен!
Отговорът сигурно
тук наблизко скрит е.

Висината синкава
своя лъч ти праща.
Свети като плутка
облаче летящо.

КРЪСТЬО СТАНИШЕВ

РОПОТАМО

- Разкажи ми, мила мамо,
за реката Ропотамо.
Вярно ли е, че течала
толкоз тихо, сякаш спяла?

- Тихо е над Ропотамо,
много тихо. Чуваш само
как със гълга човка трака
бяла птица гългокрака.

Или хвъркне чайка бяла,
а водата: огледало,
или облаче червено
плува в нея отразено.

По гърба ѝ плува лодка
със гечица на разхожка
и на всяко му се струва,
че не плува, а сънува.

ДОРА ГАБЕ

ОБЯВА

Оркестър „Мартеница“ обявява конкурс за следните позиции: цигулар (гъдулар) и гајдар. Очакваме кандидатите да са музиканти, които обичат българската музика и с удоволствие биха се присъединили към нашия енергичен състав. Оркестърът вече пет години редовно организира танцови къщи, участва в програми на българското самоуправление, в срещите на танцовите къщи на националностите, както и в програмите на Долината на артистите в Каполч.

Можете да изпратите имейл на следния адрес: deli.levente@univet.hu или да се обадите на телефон: +36 20 5280984.

ОРКЕСТЪР „МАРТЕНИЦА“
ЛЕВЕНТЕ ДЕЛИ

MARTENICA ZENEKAR
DELI LEVENTE

Дружество на българите в Унгария

Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Bp., Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560
http://www.bolgaregyesulet.hu/

Българско републиканско самоуправление

Bolgar Országos Önkormányzat
1097 Bp., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Столично българско самоуправление

Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1097 Bp., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Български културен институт

Bolgar Kulturális Intézet
1061 Budapest, Andrásy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246

Посолство на Република България в Унгария

Bolgar Köztársaság Nagykövetsége
1062 Bp., Andrásy út 115.
tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824

Активен наблюдател

Bolgar Nemzetiségi Szószóló
1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19 · tel.: +36 (1) 441-5435

Българска православна църква

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templom
1097 Budapest, Vágóhíd u. 15. · tel.: +36 (30) 496-4997

Архимандрит Атанасий

Atanaszj archimandrita
tel.: +36 (20) 291-5825

Българско училище за роден език

Bolgar Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola
1097 Bp. Fehér Holló utca 6.

Българска гвезична малцинствена

gетмска градина
Bolgar Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (20) 250-7339

Български културен, документационен

и информационен център
Bolgar Kulturális, Dokumentációs és Információs Központ
1097 Bp., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Издание на **БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ**

РЕДАКЦИЯ

Виолет Доци (главен редактор),
Кирил Наг, Йордан Тютюнкoв
– 1097 Будапеща, ул. Фехер Холо 6., +36 (1) 216 4210

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Канцеларията на министър-председателя, Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправления в I, II райони на Будапеща, Уйпещ, Йожефварош, Ференцварош и в Дунакеси, Дунахараси, Дебрецен, Печ и Сегед.

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Dóczi Violetta (főszerkesztő), Nagy Kiril, Tütütkov Jordan
– 1097 Budapest, Fehér Holló utca 6., +36 (1) 216 4210

FELELŐS KIADÓ dr. Muszev Dancso

Megjelenik a Miniszterelnökség, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és az I., a II. kerületi, az Újpesti, a Józsefvárosi, a Ferencvárosi, a Dunakeszi, a Dunaharaszti, a Debreceni, a Pécsi és a Szegedi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS

FesztNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS

Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Изследователски институт

на българите в Унгария

Bolgar Kutatóintézet

1097 Bp., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Унгаро-Българска Стопанска Камара

Magyar-Bolgar Gazdasági Kamara

1092 Bp., Ráday u. 33/a. · +36(30)655-9589

www.hbcc.eu

Ресторант Царевец

Carevec Étterem

1097 Budapest, Fehér Holló utca 6.

tel.: +36 (30) 249-8824

